



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Šalomounové a soudců Mgr. Jitky Lukešové a Mgr. Martina Šebka ve věci

žalobkyně: ■■■■■ narozená dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupená advokátem Mgr. Simonem Jirkou
sídlem U Bachmače 1701/44, 326 00 Plzeň

proti
žalované: ■■■■■ narozená ■■■■■ -
bytem ■■■■■
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Strejčkem
sídlem Škroupova 796/10, 301 00 Plzeň

o určení vlastnického práva k nemovitostem

o odvolání žalobkyně do rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih, č. j. 11 C 236/2021-106, ze dne 21. 6. 2022

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu na určení, že žalobkyně je výlučným vlastníkem parcely st. p. č. ■■■■ jejíž součástí je stavba rekreační chaty č. e. ■■■■, část obce

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Mertlová.

██████████, parcely st. p. č. ██████ jejíž součástí je stavba rekreační chaty č. e. ██████ část obce ██████████, parcely p. č. ██████ a parcely p. č. ██████/█████ vše zapsáno v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště ██████-█████ pro k. ú. ██████████ a spoluvlastnického podílu o velikosti ██████/█████ na parcele č. ██████/█████ v k. ú. ██████████ ██████████ Výrokem II. uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 41 140 Kč a výrokem III. uložil žalobkyni povinnost zaplatit státu částku 1 302,44 Kč rovněž do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku se včas odvolala žalobkyně. Nesouhlasila s argumentací soudu, že jednání žalované ve formě nezájmu o žalobkyni, jakožto o svoji matku v posledních čtyřech letech nebylo vedeno snahou žalobkyni ublížit jí a že se nejednalo o hrubou nedbalost. Podle žalobkyně naprostá ignorace žalobkyně, jakožto vysoce rizikové osoby v koronavirové pandemii byla vedena úmyslem žalované žalobkyni ublížit. Muselo se jednat o hrubou nedbalost ze strany žalované - minimálně. Žalované musela být známa pandemická situace v zemi, věk žalobkyně, její nedobrý zdravotní stav a osamocenosť a to, že patřila k osobám, které byly rizikové, které měly být denně monitorovány rodinnými příslušníky, a měla jim být věnována mimořádná péče po všech stránkách. Přesto žalovaná žalobkyni v tomto období zcela vědomě ignorovala. Sama žalovaná toto ve své výpovědi uvedla. Uvedla to také žalobkyně, dále svědek ██████ ██████ (syn žalobkyně), který péči o svoji matku v době pandemie zajišťoval a také svědek ██████ ██████ souseď žalobkyně. Toto jednání (ve formě nekonání) podle žalobkyně je nemorální, naplňuje zákonnou skutkovou podstatu nevděku, je zjevným porušením dobrých mravů a bylo ze strany žalované vedeno úmyslně, minimálně však z hrubé nedbalosti, žalobkyni velmi ublížilo a tato žalovaná její jednání nepromíjí. Byly tedy splněny zákonné důvody pro zpětvzetí předmětného daru. Na tom nemůže nic změnit ani historie vzájemných vztahů mezi žalobkyní, žalovanou a ██████████ ██████████ když tomuto historickému tématu soud prvního stupně věnoval až přílišnou pozornost. Skutečnost, že by žalobkyně o kontakt se žalovanou nestála, nevyplývá ani z její účastnické výpovědi ani z výpovědi ██████████ ██████████ Žalobkyně jakožto stará a nemocná osoba by jakoukoli pomoc od žalované s vděkem přijala. Žalobkyně také nesouhlasila s tím, že by bylo možno na daný případ aplikovat ustanovení občanského zákoníku týkající se vydědění. Použití analogie se nejvíce žalobkyni jako přiléhavé, když zákonodárce tento úmysl neměl. Tato úvaha nemá oporu v zákonné úpravě. Žalobkyně navrhla, aby rozsudek soudu prvního stupně byl změněn, aby žalobě bylo vyhověno a žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení včetně toho, aby jí byla uložena povinnost zaplatit náklady státu.
3. Žalovaná ve vyjádření k odvolání poukázala na to, že se jedná o rodinný spor a těžiště dokazování leželo ve výslechu svědků a účastníků řízení, kteří soudu předložili dvě různé verze vývoje vztahů účastníků tohoto řízení a také dvě různé verze důvodů, které vedly k ukončení vzájemných vztahů. Svědci navržení žalovanou (manžel, dcera, syn, zet' a sestra žalobkyně) se shodli na tom, že po darování nemovitosti žalobkyně opakovaně vyvolávala konflikty, přičemž konflikt na narozeninách její vnučky, ke kterému došlo v dubnu 2017, vedl až k rozpadu vztahu mezi žalobkyní a žalovanou. Většina svědků navržených žalovanou byla přímo účastna událostí, které popisovali. Svědek navržený žalobkyní (její syn) podpořil tvrzení žalobkyně. U klíčových událostí ale nebyl přítomen a znal je jen z doslechu od žalobkyně. Žalovaná i posledním konfliktu se aktivně zajímala o to, jak se matce daří, jaký je její zdravotní stav prostřednictvím sestry žalobkyně. V této souvislosti poukázala na části výpovědi svědků ██████████ ██████████ který vypověděl, že žalobkyně v posledních čtyřech letech nekontaktovala žalovanou či její rodinné příslušníky a dodal, že ani oni nekontaktovali ji. Svědek ██████████ ██████████ uvedl, že žalobkyně je o pomoc nežádala, pouze v telefonickém rozhovoru poté, co žalobkyně požádala o vrácení daru, jim žalobkyně řekla, „aby šli všichni do prdele, že už je nechce nikdy vidět“. Od té doby ji žádným způsobem nekontaktovali. Svědek ██████████ uvedl, že žalovaná se o svoji matku zajímala skrz paní ██████████ Svědkyně ██████████ ██████████ ve své výpovědi uvedla, že od oslavy narozenin, kde došlo ke konfliktu, se s žalobkyní nestýkají, potvrdila obsah telefonátu, o jehož obsahu vypovídal svědek ██████████ Také uvedla, že jsou v kontaktu se sestrou žalobkyně a jim řekla, že kdykoli o nich

svědkyně ██████ promluví, žalobkyně říká, ať o nich vůbec nemluví, že o nich nechce vůbec slyšet. Žalovaná dále poukázala na obsah výpovědi svědkyně ██████ která vypovídala o vzájemných vztazích mezi žalobkyní a žalovanou a také o zhoršení vztahů mezi touto svědkyní a žalobkyní. Žalobkyně ve své výpovědi uvedla, že od roku 2017 se už s dcerou žádným způsobem nesnažila obnovit vztah. Uvedla, že jí nikdy nevolala, ale ani ona nevolala jí. Žalovaná potvrdila, že jejich vztahy jsou od oslavy dcery ██████ zamrzlé. Potvrdila také odmítavé chování žalobkyně vůči ní, o kterém vypovídal ██████ a svědkyně ██████ Je pravdou, že od konfliktu na oslavě narozenin vnučky žalobkyně ██████ ██████ v dubnu roku 2017 se nestýkají, nekontaktují se. Žalovaná se však přesto zajímala o zdravotní stav matky, o to, jak se daří prostřednictvím své tety ██████ Pokud by bylo potřeba, pomoc by matce poskytla. Žalovaná a její rodina vnímá celou situaci tak, že rozpad vztahu zavinila žalobkyně. Žalovaná necítí žádné provinění, nevidí důvod k omluvě. Postoj žalované umocňuje i skutečnost, že konflikt na narozeninách dcery byl vyvrcholením předchozích pokusů žalobkyně o vyvolání nesvárů. Ty předchozí nesváry byly vždy urovnány. Podle žalované matka darování nemovitosti zpětně vyhodnotila jako špatné rozhodnutí a hledá zástupné důvody pro vrácení daru. Navrhla, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.

4. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo ve smyslu ust. § 212 a násl. o. s. ř., přihlédl k obsahu odvolání žalobkyně a vyjádření žalované a po odvolacím jednání dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné. Při odvolacím jednání obě strany setrvaly na svých postojích, přednesly svá podání (odvolání, vyjádření k odvolání), ke smírnému řešení dle §99 o. s. ř. neviděly již žádný prostor, nic dalšího neuvedly a v závěrečných návrzích zopakovaly návrhy uvedené v jejich písemných podáních.
5. Soud prvního stupně provedl dokazování ve velmi širokém rozsahu a soustředil se při dokazování zejména sporné okolnosti této záležitosti, vyslechl řadu svědků, provedl důkazy listinami i fotografiemi a podle názoru odvolacího soudu dospěl ke správnému skutkovému závěru a po věcné stránce z tohoto skutkového závěru vyvodil po věcné stránce správný názor, a jelikož neshledal důvody pro odvolání daru ve smyslu ust. § 2072 odst. 1 o. z., žalobu zamítl. Odvolací soud se závěrem soudu prvního stupně souhlasí, vychází ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně, souhlasí s jeho právním hodnocením, a proto také rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.
6. Odvolací soud pozitivně zhodnotí, že soud prvního stupně se pokusil o smírné vyřešení celé věci, jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 30. 11. 2021. V daném případě jde totiž o spor mezi matkou a dcerou; jde tedy o citlivé téma zasahující do vzájemných rodinných vztahů, ale žalobkyně ze svého stanoviska, které se promítlo v podané žalobě, neustoupila. Jak správně poukázala žalovaná ve svém stanovisku ke smírnému vyřešení věci, těžiště dokazování bylo ve výsledku rodinných příslušníků, což k rodinné pohodě a urovnání pošramocených rodinných vztahů nemohlo přispět. I odvolací soud vyzval obě strany při jednání k tomu, zda by byly ochotny vyřešit vztah jiným způsobem než soudním rozhodnutím, ale stanovisko žalobkyně k věci bylo neměnné.
7. Žalobkyně darovala žalované nemovitosti uvedené ve výroku rozsudku soudu prvního stupně dne 16. 1. 2015. Žalovaná dar přijala. Zároveň obdarovaná zřídila dárkyni věcné břemeno doživotního užívání veškerých darovaných nemovitostí, které bylo pro žalobkyni zřízeno bezplatně. Dne 29. 4. 2021 došlo k odvolání daru z důvodů nevděku ze strany žalované právě s poukazem na situaci v posledních čtyřech letech, kdy se žalovaná žádným způsobem nezajímala o žalobkyni, ačkoli věděla, že žalobkyně má vážné zdravotní problémy a navíc to bylo v období koronavirové krize. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila. Poukázala na zhoršení vztahů mezi nimi v průběhu roku 2016 a zejména na konflikt, ke kterému došlo při oslavě 25. narozenin dcery žalované. Jelikož žalobkyně se po těchto událostech vyjádřila tak, že žalovanou už nechce vidět, že nechce vidět už nikoho z její rodiny, tak kontakty ustaly. Žalovaná nebyla v posledních čtyřech letech žalobkyní kontaktována a uvedla, že ani ona sama j žalobkyni nekontaktovala. Zajímala se

však o záležitostech žalobkyně prostřednictvím své tety (sestry žalobkyně). Zaujala stanovisko, že není dán důvod pro odvolání daru.

8. Soud prvního stupně vyslechl svědky [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 31), [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 38), [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 42), [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 44), [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 50) a [REDAKCE] [REDAKCE] (č. listu 52). Zhodnotil vztahy mezi účastnicemi v širších souvislostech tak, jak vyplynulo z těchto výpovědí a ještě i z výpovědí obou účastnic tohoto řízení a tyto závěry se promítly do bodu 5. rozsudku soudu prvního stupně a zde shrnutá zjištění odpovídají obsahům provedených výpovědí. Soud prvního stupně vyhodnotil, že došlo k významné neshodě na oslavě 25. narozenin dcery žalované [REDAKCE] [REDAKCE]. Účastnice a svědci nevypovídali jednotně o tom, kdo konflikt vyvolal, ale každopádně soud prvního stupně vyhodnotil, že k tomuto vzájemnému konfliktu došlo a žalobkyně pak požadovala po žalované vrácení daru, což žalovaná odmítla. Od té doby se účastnice nescházejí, žalobkyně neprojevila aktivně zájem žalovanou vidět, nepožádala ji v tomto období o žádnou pomoc a žalovaná žalobkyni v tomto období sama nevyhledala. Bylo zjištěno, že pro žalobkyni vše potřebné zajišťuje její syn [REDAKCE] [REDAKCE]. Kontakty probíhaly pouze prostřednictvím SMS komunikace a týkaly se záležitosti předělání elektriny v darovaných nemovitostech, kde žalobkyně bydlí. Byli vyslýcháni i další svědci [REDAKCE] [REDAKCE] (soused žalobkyně), svědek [REDAKCE] [REDAKCE] (další soused žalobkyně). Tito vypověděli o tom, že jsou seznámeni od žalobkyně o nedobrých vztazích mezi žalobkyní a žalovanou a také vypověděli o tom, že žalobkyni pomáhá její syn [REDAKCE] [REDAKCE]. Zdravotní problémy žalobkyně byly zjištěny z lékařských zpráv, které byly provedeny k důkazu, bylo zjištěno, že žalobkyně trpí bolestmi kolen, hypertenzí a podstoupila operaci šedého zákalu. Žalobkyně pobírá starobní důchod. Soud prvního stupně vycházel z ust. § 2072 odst. 1 o. z. a dospěl k závěru, že k tomu, aby byly shledány podmínky pro odvolání daru, je potřeba, aby žalovaná 1) zjevně porušila dobré mravy a 2) svým jednáním žalobkyni úmyslně nebo z hrubé nedbalosti ublížila. Soud vycházel i z judikatury Nejvyššího soudu a odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího soudu 33 Cdo 1794/2018 ze dne 26. 2. 2019. Potvrdil, že nastala situace, kdy se obě účastnice od konfliktu v roce 2017 nestýkaly, neudržovaly žádné vztahy a dovedil tedy, že žalovaná jakožto dcera žalobkyně jí nenabízela aktivně žádnou pomoc, i když bylo zjištěno, že žalobkyně je ve starším věku a že v tomto období existovala omezení ve společnosti v souvislosti s pandemií koronaviru a v této souvislosti vyhodnotil, že žalovaná se dopustila porušení dobrých mravů, a to zjevného porušení dobrých mravů. Neshledal však druhou podmínku, tzn. to, zda jednání žalované bylo vedeno úmyslem žalobkyni ublížit a zda toto jednání bylo zjevně způsobilé žalobkyni ublížit. Soud prvního stupně zhodnotil i samotné chování žalobkyně. Žalobkyně totiž od období konfliktu v dubnu 2017 neprojevila jakýkoli zájem o to se se žalovanou vídat, nepožádala ji o poskytnutí pomoci a nelze tedy dovodit, že by žalovaná jednala v úmyslu žalobkyni ublížit a nejedná se ani o hrubou nedbalost. Soud analogicky použil ust. § 1646 odst. 1 o. z. a judikatury k tomu ustanovení, neboť v případě vydědění je nutno zkoumat, zda potomek měl reálnou možnost o zůstavitele projevit opravdový zájem, který by měl jako potomek projevit, tj. zda zůstavitel měl sám zájem se s dítětem stýkat, udržovat s ním běžné příbuzenské vztahy, případně, zda potomek měl povědomí o tom, že se zůstavitel nachází ve stavu nouze. Soud prvního stupně poskytl žalobkyni poučení, zda žalovaná měla reálnou možnost se s žalobkyní stýkat, udržovat s ní běžné příbuzenské vztahy, zda mohla mít povědomost o tom, že žalobkyně je v nouzi a že potřebuje pomoc. Tyto skutečnosti žalobkyně neprokázala. Proto soud prvního stupně došel k závěru, že ve věci nebyly splněny podmínky pro odvolání daru dle ust. § 2072 odst. 1 o. z. a žalobu zamítl.
9. Odvolací soud, jak už shora uvedl, souhlasí s věcným závěrem soudu prvního stupně, který žalobu žalobkyně zamítl. Má určité drobné výhrady k právnímu hodnocení, které budou uvedeny níže a které vyplývají obecně ze smyslu ustanovení o revokaci.
10. Platí, že motivem pro uzákonění oprávnění revokace daru je obecně sdílený poznatek, že vzhledem ke štědrosti a velkorysosti dárce poskytujícího bezúplatně předmět daru lze oprávněně (je mravně) očekávat od obdarovaného slušné chování k dárce a jeho rodině, jinak

řečeno, že obdarovaný projeví v souladu se svým cítěním vděčnost vůči dárce. Na druhou stranu ale nelze vycházet z toho, že by darováním vznikla obdarovanému jakási reciproční závazková povinnost doživotního vděku vůči dárce, tzn., že by darování neslo prvky synallagmatu. Takový přístup by defiguroval samu podstatu darování, coby dárce v zásadě spontánně, jednostranně zavazující a dobrovolně zamýšlené liberalitu. Právo revokovat dar vykazuje znaky soukromoprávní sankce za potenciálně projevový nevděk. Zákonem kvalifikované nevděčné chování obdarovaného musí (aby se stalo zákonných důvodem pro revokaci) naplnit tři předpoklady: 1) ubližuje dárce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti, 2) zjevně tím porušuje dobré mravy a 3) dárce toto chování nepromine.

11. V posuzovaném případě, jak vyplývá z odvolání daru ze strany žalobkyně, byl důvod k odvolání daru vylíčen tak, že je nutno uvažovat o amoralitě nižší intenzity, než jsou například protiprávní skutky postihované trestním právem a aby mohl být takový důvod shledán jako oprávněný pro odvolání daru, musel by dosáhnout takového stupně závažnosti jednání poměrně rozsáhlé a intenzivní. Jelikož zákon hovoří o zjevném porušení dobrých mravů, musí být amoralita očividná a netřeba ji dále hlouběji jakkoli dokazovat. Zákon pojem dobrých mravů nespécifikuje. V § 1 odst. 2 zakazuje ujednání porušující dobré mravy, kteréžto stíhá neplatností. Vymezení této definice je na doktríně a judikatuře. Ústavní soud vymezil korektiv dobrých mravů jakožto „souhrn etických obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejich dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti. Tento obecný horizont, který je zajišťován právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti. Tento obecný horizont, který vývojem společnosti rozvíjí i svůj morální obsah v prostoru a času, musí být posuzován z hlediska konkrétního případu také právě v daném čase, na daném místě a ve vzájemném jednání účastníků právního vztahu“ (viz II. ÚS 249/97). Aby bylo možno revokovat darování, musí být dobré mravy porušeny chováním obdarovaného zjevně. Musí tedy jít o takové jednání ze strany obdarovaného, které z hlediska rozsahu a intenzity nevzbuzuje žádné pochybnosti o jeho kolizi s dobrými mravy. Takové jednání musí vždy dosáhnout intenzity, která je spojena s nikoli běžným, nýbrž hrubým porušením dobrých mravů, tzn., že jednání obdarovaného musí natolik výrazné, aby bylo podřaditelné pod ust. § 630 o. z. (rozhodnutí NS 33 Cdo 2354/2008). Rozhodující není subjektivní pocit dárce, ale to, zda takové jednání lze objektivně posoudit jako hrubě porušující dobré mravy.
12. Zodpovězení otázky, zda v konkrétní situaci došlo k činu, který lze označit za zjevně porušující dobré mravy a který má vést k úspěšné revokaci daru, spočívá v komplexním hodnocení závažného chování. Komplexní posouzení v sobě nese prvky subjektivního a objektivního hodnocení tvrzeného revokačního důvodu. Jak stránka subjektivní, tak stránka objektivní se zohledňuje rovnocenně. Vzájemným srovnáním a následným vyhodnocením obou hledisek lze dospět k důvodnému závěru o patřičnosti revokace. Pouhé subjektivní přesvědčení dárce o tom, že obdarovaný se vůči němu zachoval nevděčně, samo o sobě k revokaci nestačí. Je nutno brát v úvahu i příčiny, proč k takovému jednání ze strany obdarovaného došlo.
13. Jak vyplývá ze shora uvedeného, na prvním místě je nutno zkoumat předpoklad, zda žalovaná ublížila žalobkyni úmyslně nebo z hrubé nedbalosti. V tomto směru se odvolací soud ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, neboť po komplexním zhodnocení došel ve shodě se soudem prvního stupně k závěru, že při posuzování toho, zda jednání žalované je vedeno úmyslem žalobkyni ublížit, tento předpoklad nenastal. Odvolací soud souhlasí s tím, že po konfliktu, ke kterému došlo mezi nimi v dubnu 2017, nelze hodnotit chování žalované jako takové jednání, kterým by jednala v úmyslu žalobkyni ublížit, a to ani z hrubé nedbalosti právě s ohledem na to, že i za situace, že účastnice neudržovaly žádný kontakt, že bylo taktéž potvrzeno, že žalovaná nenabízela žádnou pomoc žalobkyni, i když byla ve starším věku a ve společnosti panovala obecně známá omezení v souvislosti s pandemií koronaviru, pak za situace, že sama žalobkyně se neobrátila nikdy na žalovanou s žádostí o pomoc, za situace, že bylo zjištěno, že žalobkyně od žalované žádnou pomoc nepotřebovala a navíc také bylo z provedeného dokazování zjištěno,

že se odmítala s žalovanou a její rodinou stýkat, nelze tento předpoklad považovat za naplněný. Je totiž nutno vždy hodnotit i chování a jednání samotného dárce. Navíc bylo zjištěno, že žalovaná, i když žalobkyni přímo nekontaktovala, se o ni prostřednictvím své tety (sestry žalobkyně) zajímala a o tom, jaká je její situace, věděla. Žalovaná tedy nejednala v úmyslu žalobkyni ublížit a za této situace pak nelze ani dospět k závěru, že by její jednání bylo v rozporu s dobrými mravy. Chronologie naplnění předpokladů tedy postupuje od posouzení jednání obdarovaného co do úmyslu dárce ublížit k hodnocení, zda takové jednání je v rozporu s dobrými mravy. Až nakonec (pokud by tyto předpoklady byly splněny) nastupuje eventuální prominutí ze strany dárce.

14. Žalobkyně nebyla v období posledních čtyř let v situaci nouze, bylo o ni postaráno, jak vyplývá z výpovědi ██████████ a ██████████. Soud prvního stupně také žalobkyni poučil (viz č. listu 65) podle ust. § 118a o. s. ř. o tom, že žalovaná měla reálnou možnost projevit zájem o svoji matku, že žalobkyně se chtěla s žalovanou stýkat a že toto dávala žalované najevo. Dále pak také soud prvního stupně poučil žalobkyni o tom, že nebylo tvrzeno a prokázáno, že by žalovaná věděla o tom, že žalobkyně se nachází ve stavu nouze, že by žalobkyně potřebovala žalovanou v nouzi a byla odmítnuta. K této skutečnosti byl pak navržen výslech žalované, která následně byla vyslechnuta, a pak byl vyslechnut svědek ██████████ a tyto výpovědi potvrdily to, co se pak odrazilo ve skutkových závěrech soudu prvního stupně.
15. I podle názoru odvolacího soudu nebyly naplněny předpoklady pro vrácení daru ve smyslu ust. § 2072 odst. 1 o. z. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil, a to včetně výroku o nákladech řízení mezi účastníky a povinnosti žalobkyně zaplatit náklady státu.
16. Pokud soud prvního stupně použil analogicky ust. § 1646 odst. 1 o. z., považuje toto odvolací soud za nadbytečné, a proto se touto otázkou již blíže nezabýval.
17. Odvolání žalobkyně se soustředilo do hodnocení jednání žalované, a které bylo podle jejího názoru posouzeno nesprávně. Žalobkyně v odvolání pouze obecně uváděla, že vzhledem k pandemické situaci byla v každodenním ohrožení zdraví a možná i života. Tato tvrzení, která byla již uplatněna při podání žaloby, ale nemohou být způsobilou odvolací námitkou. Soud musí vždy hodnotit konkrétní skutkovou situaci, ve které žalobkyně byla, a to soud prvního stupně učinil a vyhodnotil správně. Nelze hovořit o ignoraci žalované, která se jednak o matku zajímala zprostředkovaně a tento způsob jí vzhledem k předchozímu jednání žalobkyně k žalované nelze vyčítat. Jak už bylo shora uvedeno, pro komplexní posouzení věci je nutné zohlednit i chování dárce a to, že žalobkyně o kontakt se žalovanou sama nestála. To bylo zjištěno z výpovědí svědků, zejména svědkyně ██████████. Žalobkyně v odvolání také soudu prvního stupně vyčítá, že soud přílišnou pozornost věnoval historii vzájemných vztahů. Ani tuto výtku nepovažuje odvolací soud za důvodnou. Význam tato historie totiž má, má-li soud srovnat intenzitu vzájemných vztahů před a po darování a posoudit, zda jednání žalované je či není vůči žalobkyni nevděčné. Soud prvního stupně správně akcentoval výpovědi těch, kteří byli jednáním mezi účastnicemi a konfliktům přímo přítomni před svědky, kteří u klíčových událostí nebyli a před těmi, kteří měli informace pouze od žalobkyně.
18. Soud prvního stupně tedy na základě shora uvedeného rozhodl věcně správně a odvolací soud rozsudek potvrdil včetně správného výroku o nákladech řízení (§ 219 o. s. ř.).
19. V odvolacím řízení nebyla odvolatelka úspěšná, byla úspěšná žalovaná a žalobkyni byla proto uložena povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení (§ 224 odst.1, § 142 odst.1 o.s.ř.) částku 8 220 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce. Náklady představují odměnu za dva úkony právní pomoci po 3 100 Kč, dva režijní paušály po 300 Kč a s připočtením DPH ve výši 1 428 Kč. Lhůta k zaplacení byla stanovena dle § 160 odst. 1 o. s. ř. a platební místo bylo určeno podle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Plzeň 16. února 2023

JUDr. Jana Šalomounová v. r.
předsedkyně senátu